

ACADEMIA ROMANĂ
INSTITUTUL DE ANTROPOLOGIE « Francisc I. Rainer »

Bd.Eroii Sanitari nr. 8, C. P. 35-13, 050474, Bucuresti, Romania.Tel./Fax: (004)-021-317.50.72,
E-mail:franciscrainer@yahoo.com

**CODUL ETIC AL PERSONALULUI
CONTRACTUAL DIN CADRUL
INSTITUTULUI DE ANTROPOLOGIE
“FRANCISC I. RAINER”**

APROBAT ÎN EDIN A
CONSILIULUI TIIN IFIC
DIN_____

CAPITOLUL 1.
DISPOZI II GENERALE

Codul de etic i deontologie profesional al personalului de cercetare din Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer”,denumit, în continuare, Cod de etic , este elaborat în conformitate cu:

- Ordonan a Guvernului nr.57 din 2002 privind cercetarea tiintific i dezvoltarea tehnologic , cu modific rile i complet rile ulterioare;
- Legea Nr. 319 din 2003 privind Statutul personalului de cercetare –dezvoltare;
- Legea Nr. 206 din 2004 privind conduita în cercetarea tiintific , dezvoltare tehnologic i inovare, cu modific rile i complet rile ulterioare;
- Legea nr.53/2003, Codul muncii, cu modific rile i complet rile ulterioare;
- Ordinul Ministrului Finan elor Publice nr.946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entit ile publice i pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial, cu modific rile i complet rile ulterioare (Standardul 1 – Etica i integritatea)
- Regulamentul de organizare i func ionare al Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer”;
- Regulamentul Intern al Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer”;

Codul de etic din Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer”, are în vedere reglement rile interna ionale în domeniu, legisla ia Uniunii Europene i standardele acesteia privind etica în cercetarea tiin ific .

Codul de etic din Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer” are rolul de a preciza principiile, responsabilit ile i procedurile astfel încât cercetarea tiin ific i inovarea din

România să se desfășoare în conformitate cu exigențele Spațiului European al Cunoașterii și cu principiile etice acceptate de comunitatea științifică internațională.

Codul de etică conține formularea obligațiilor angajaților complementare altor regulamente aplicabile în Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer”, stabilind ca valori fundamentale onestitatea, corectitudinea, grija față de bunurile administrate și respectul reciproc.

Codul de etică din Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer” reglementează buna conduită a tuturor angajaților, în activitatea de cercetare-dezvoltare-inovare.

Buna conduită în cercetarea științifică se referă la:

- (a) respectarea legii;
- (b) garantarea libertății în știință, în cercetarea științifică și în învățământ;
- (c) respectarea principiilor buneia practici științifice;
- (d) asumarea responsabilităților.

CAPITOLUL 2.

DEFINIȚII, TERMENI DE BAZĂ

În cuprinsul prezentului cod, termenii de bază sunt definiți astfel:

- (a) acțiune ostilă – mijlocirea oricărei acțiuni efectuate pentru a acoperi instituția sau membrii ei de efectele negative asupra statutului unității sau instituției de cercetare-dezvoltare. Ea se referă la angajări, acordarea de grade profesionale, promovări, obținerea de granturi sau contracte, cooperări etc.;
- (b) alegație – invocarea unei teorii, unei păreri, unui document etc. pentru a argumenta o poziție în cercetarea științifică;
- (c) ancheta – etapa inițială a cercetărilor asupra fraudei în cercetarea științifică, care se declanșează după alegație. Ancheta are rolul de a verifica dacă alegația are o bază reală sau nu și este realizată de un număr mic de persoane;
- (d) arbitrarea – rezolvarea unei dispute asupra fraudei în cercetarea științifică de către un arbitru. Decizia arbitrului trebuie respectată în toată unitatea sau instituția de cercetare-dezvoltare;

- (e) arbitru – persoană juridică sau fizică, cu calificare corespunzătoare, care trebuie să analizeze și să decidă asupra gradului de culpabilitate al persoanei acuzate de abatere de la buna conduită în cercetarea științifică;
- (f) bună practică – respectarea ansamblului de acte normative care reglementează buna conduită în cercetarea științifică;
- (g) conflict de interese – situația de incompatibilitate în care se află o persoană juridică sau fizică care are un interes personal ce influențează imparțialitatea și obiectivitatea activităților sale în evaluarea, monitorizarea, realizarea, raportarea activităților de cercetare – dezvoltare și obținerea de granturi sau contracte de cercetare; interesul personal include orice avantaj pentru persoana în cauză, soțul/sotia, rude ori afini până la gradul al patrulea inclusiv, sau pentru unitatea ori instituția de cercetare – dezvoltare din care face parte;
- (h) comunitate științifică – grup de cercetători științifici ai unităților sau instituțiilor de cercetare-dezvoltare. În sens larg, totalitatea cercetătorilor științifici dintr-o țară, dintr-o zonă a lumii sau din întreaga lume;
- (i) confecționarea de date – înregistrarea și prezentarea unor date din imaginație, care nu sunt obținute prin metodele de lucru folosite în cercetarea științifică;
- (j) confidențialitate – păstrarea secretului asupra cercetării științifice aflate în desfășurare sau recent finalizate, asupra persoanei acuzat de fraudă și asupra persoanei care face o alegație;
- (k) eroare – eroare neintenționată, datorată insuficienței informării, insuficienței practicii profesionale, neglijenței profesionale sau entuziasmului științific exagerat; depistarea erorii impune autorului ei obligația de a o denunța public; în cazul lucrurilor publicate, recunoașterea erorii trebuie făcută în aceeași revistă, jurnal etc. în care ea a apărut;
- (l) evaluare – aprecierea rezultatelor cercetării științifice prin folosirea unor criterii calitative și cantitative, cum ar fi prestigiul revistei, jurnalului etc., numărul de citiri, impactul asupra societății, sau asupra mediului ambiant etc;
- (m) fraudă – acțiunea deliberată de confecționare, falsificare, plagiere, înstrăinare ilicită a rezultatelor cercetării științifice, sau alte procedee care se abat mult de la practicile acceptate de comunitatea științifică și care au ca scop obținerea unui

- prestigiu științific, a unor finanțări, a conducerii de proiecte sau a acceptării rapoartelor de cercetare etc.;
- (n) integritate – politica cercetătorilor individuali, a unităților și instituțiilor de cercetare-dezvoltare și a asociațiilor cu preocupări în domeniul cercetării și/sau valorificării rezultatelor științifice pentru respectarea demnității umane, a valorilor intrinseci ale științei, a animalelor și a mediului înconjurător;
  - (o) investigație – etapa a doua a cercetărilor asupra fraudei, care urmează anchetei și care se bazează pe fapte dovedite;
  - (p) normă legală – prevedere legală care restrânge libertatea în cercetarea științifică, cum ar fi legile de respectare a demnității umane, de protecție a animalelor, de folosire a drogurilor, a substanțelor chimice sau radioactive etc.;
  - (q) notificare – comunicarea scrisă făcută unei persoane acuzată de fraudă în cercetare; notificarea se trimite persoanei în cauză înaintea procedurilor de anchetă sau investigație;
  - (r) paternitate – calitatea de autor al unui produs științific;
  - (s) plagiat – însușirea ideilor, metodelor, procedurilor, tehnologiilor, rezultatelor unei persoane, indiferent de calea prin care acestea au fost obținute, prezentându-le drept creație personală; violarea proprietății intelectuale prin însușirea abuzivă de idei ale altuia (altora);
  - (t) probitate intelectuală – neacceptarea falsificării de rezultate științifice, neînsușirea de idei sau rezultate ale cercetării științifice, nedivulgarea conflictelor de interese etc., cu scopul de a nu induce în eroare comunitatea științifică și de a nu crea prejudicii societății;
  - (u) produs științific – produs industrial, agricol etc., publicație, brevet de invenție, program de calculator etc. obținut în urma activității de cercetare științifică;
  - (v) proprietate intelectuală – totalitatea mijloacelor prin care o idee este difuzată (carte, articol, suport electronic etc.), precum și dreptul de autor corespunzător; după caz, proprietatea intelectuală se poate referi și la tezele de doctorat; lucrarea semnată de mai mulți autori aparține fiecăruia dintre ei; dacă ideea n-a fost difuzată printr-unul din mijloacele menționate ea nu reprezintă o proprietate intelectuală;

- (w) responsabilitate – responsabilitatea cercetătorilor individuali, a unităților și instituțiilor de cercetare-dezvoltare, precum și a publicațiilor științifice pentru păstrarea integrității în cercetare;
- (x) sancțiune – sancțiune aplicată persoanei fizice sau juridice, care nu respectă regulamentele bune conduite în activitatea de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare;
- (y) standard științific – normă sau ansamblu de norme care reglementează buna conduită în cercetarea științifică;
- (z) valoare științifică – calitatea unui produs științific de a contribui la progresul cunoașterii.

CAPITOLUL 3.

PRINCIPII PRIVIND CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ

Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer”, precum și angajații acestuia au obligația să respecte normele juridice și actele normative în vigoare, prin care se reglementează raporturile sociale care se nasc în domeniul cercetării științifice.

Progresul cunoașterii este bazat pe libertatea cercetării științifice. Această libertate este îngrădită de:

- (a) respectarea demnității și a drepturilor omului;
- (b) protejarea mediului ambiant.

Libertatea cercetării științifice se asigură prin:

- (a) accesul liber la sursele de informare;
- (b) schimbul liber de idei;
- (c) neamestecul factorului politic în activitățile de cercetare – dezvoltare și inovare;
- (d) necenzurarea produselor științifice;

Onestitatea cercetătorului față de propria persoană și față de ceilalți cercetători constituie un principiu etic de bază pentru buna conduită în cercetarea științifică. Lipsa onestității conduce la o imagine nepotrivită a științei și poate altera încrederea reciprocă a cercetătorilor.

Integritatea cercetătorului științific permite respectarea contribuțiilor predecesorilor,

concurenților și partenerilor și conduce la diminuarea numărului de erori și asigurarea bunelor practici.

Îndoiala asupra propriilor rezultate poate conduce la eliminarea erorilor.

Responsabilitatea privind lipsa de onestitate revine deopotrivă cercetătorului și institutului.

Cooperarea și colegialitatea în grupurile de cercetare științific reprezintă o protecție față de erorile științifice și față de fraudă, asigurând transparența rezultatelor și conducând la creșterea valorii produselor științifice.

Cooperarea trebuie să permită schimbul de idei, criticile reciproce, verificarea reciprocă a rezultatelor etc.

Respectul față de proprietatea intelectuală și față de probitatea intelectuală determină evitarea cazurilor de fraudă sau plagiat.

Originalitatea și calitatea produselor științifice trebuie să primeze asupra cantității la evaluarea rezultatelor cercetării științifice.

Criteriile cantitative de evaluare a rezultatelor cercetării științifice trebuie corelate cu cele care privesc originalitatea și eficiența procesului cunoașterii.

Datele primare care au determinat ieșirea pe piață a produsului științific trebuie puse la îndoială, în condiții de siguranță, pe toată durata stabilită de Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer”.

Datele primare trebuie să permită reproductibilitatea produsului științific și în alte grupuri de cercetare.

Datele contradictorii, diferențele de concepție experimentală sau de practică, diferențele de interpretare a datelor, diferențele de opinie sunt factori specifici cercetării – dezvoltării și nu constituie abateri de la buna conduită în cercetare.

Cercetarea științifică nu trebuie să conducă la pagube sociale sau individuale. Acest principiu este aplicabil în special la elaborarea proiectelor finanțate din fonduri publice.

Derularea proiectelor/temelor de cercetare finanțate din fonduri publice trebuie făcută cu multă transparență, pe baza unor criterii acceptate de comunitatea științifică, în concordanță cu strategia națională a cercetării științifice.

Presiunea exercitată negativ asupra cercetătorilor pentru creșterea numărului de produse științifice este de neacceptat. Presiunea se reflectă asupra calității cercetării științifice și a

produselor acesteia. Conducerea Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer” nu susține creșterea numărului de produse științifice, în detrimentul calității acestora.

Sabotajul în cercetarea științifică reprezintă o crimă instituțională sau individuală. El va fi pedepsit conform legislației în domeniu.

CAPITOLUL 4.

STANDARDE PRIVIND CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ

Respectarea standardelor științifice constituie o garanție a bunei conduite în cercetarea științifică.

Principalele standarde științifice generale exclud:

- (a) ascunderea sau înlăturarea rezultatelor nedorite;
- (b) confecționarea de rezultate;
- (c) înlocuirea rezultatelor cu date fictive;
- (d) interpretarea deliberat distorsionată a rezultatelor și deformarea concluziilor;
- (e) plagierea rezultatelor sau a publicațiilor;
- (f) prezentarea deliberat deformată a rezultatelor altor cercetători;
- (g) neatribuirea corectă paternității unei lucrări;
- (h) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțări;
- (i) nedezvăluirea conflictelor de interese;
- (j) deturnarea fondurilor de cercetare;
- (k) neînregistrarea și/sau nestocarea rezultatelor, precum și înregistrarea și/sau stocarea eronată a rezultatelor;
- (l) lipsa de informare a echipei de cercetare, înainte de începerea activității la un proiect de cercetare, cu privire la: drepturi salariale, rîspunderi, coautorat, drepturi asupra rezultatelor cercetărilor, surse de finanțare și asocieri;
- (m) lipsa de obiectivitate în evaluări și nerespectarea condițiilor de confidențialitate ale rapoartelor de evaluare, alegațiilor, rapoartelor de cercetare etc.;

(n) publicarea sau finanțarea repetată a acelorași rezultate ca elemente de noutate științifică, fără a se menționa sursa inițială și/sau cu adugiri ne semnificative;

(o) nerecunoașterea metodologiilor și a rezultatelor altor cercetători ca sursă de informare;

(p) nerecunoașterea erorilor proprii

(q) difuzarea rezultatelor proprii într-o manieră irresponsabilă, cu exagerări și repetiții;

(r) nerespectarea clauzelor granturilor, contractelor, protocoalelor etc.;

(s) împiedicarea unor cercetători în activitatea lor sau favorizarea altora.

CAPITOLUL 5.

RESPONSABILITĂȚI

Conducerea Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer” asigură structura organizatorică și condițiile care permit respectarea principiilor și standardelor bunei conduite în cercetarea științifică, precum și buna funcționare a Comisiei de Etică și deontologie profesională.

Conducerea Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer” asigură angajaților obiectivitate în evaluare și egalitate de șanse.

Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer”, precum și cercetătorii științifici însșiși poartă responsabilitatea pentru respectarea normelor și valorilor etice în cercetare – dezvoltare.

Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer”, ca și cercetătorii științifici însșiși au responsabilități directe asupra:

(a) respectării dreptului la viață;

(b) respectării libertății individuale;

(c) respectării demnității umane;

(d) protecției ființei umane, a animalelor și a mediului înconjurător;

(e) libertății de expresie;

(f) securității sistemului de informatizare a datelor;

Autorii aceluiași produs științific sunt solidari responsabili, și, după caz, individual, pentru corectitudinea lui. Calitatea de autor onorific nu este acceptată.

Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer”, precum și cercetătorii științifici în își au datoria de a sesiza instituțiile statului atunci când constată rezultatele cercetării științifice au un efect negativ asupra societății.

Responsabilitatea pentru folosirea corectă a fondurilor de cercetare revine institutului.

CAPITOLUL 6.

CERINȚE GENERALE

PENTRU O CONDUITĂ ȘI UN COMPORTAMENT INTEGRU

Pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu și aplicarea principiilor legalității, integrității morale, competenței și responsabilității profesionale, eficienței, obiectivității, tratamentului imparțial și transparenței, personalul din cadrul Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer” are următoarele obligații:

- să fie loial Institutului.
- să fie corect și onest în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.
- să nu folosească poziția de înut în Institut în interese particulare.
- să nu ofere și să nu pretindă recompensă (cadouri și orice alte valori sau servicii) pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu de la persoanele cu care are relații de colaborare.
- să nu se implice în activități sau în alegeri, direct sau prin membrii de familie, care să dea naștere la conflicte de interese.
- să nu folosească bunurile Institutului pentru rezolvarea problemelor personale.
- să aibă un comportament și un limbaj civilizată față de toate persoanele cu care vine în contact, în interiorul și exteriorul Institutului.
- să dovedească spirit de echipă și solidaritate față de colegi, respectând drepturile și demnitatea fiecăruia.
- să nu se lase influențat de interese personale, de presiuni sau influențe externe în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.
- să păstreze confidențialitatea operațiunilor efectuate, a documentelor și informațiilor care au acest regim și de care ia cunoștință prin exercitarea atribuțiilor de serviciu și ale funcției.

CAPITOLUL 7.

OBLIGAȚII DE NATURĂ PROFESIONALĂ

Angajații Institutului trebuie să aducă la îndeplinire la termen și în mod corect sarcinile de serviciu, prin:

- Studiarea politicilor și procedurilor din domeniul propriu de activitate, în alegerea și aplicarea acestora în activitatea pe care o desfășoară, cât și verificarea valabilității politicilor și procedurilor aplicabile.

- Solicitarea de asistență din partea superiorului ierarhic și/sau persoanei îndrituite, atunci când există întrebări privind politicile/procedurile care trebuie aplicate și respectate.

- Îmbogățirea continuă a cunoștințelor și competențelor profesionale, atât prin valorificarea oportunităților de care beneficiază prin grija Institutului, cât și prin studiul individual.

- Informarea imediată a superiorului ierarhic asupra oricărei încercări/presiuni de încălcare (cu sau fără tăinire) a politicilor/procedurilor Institutului, făcute din interiorul/exteriorul Institutului.

În desfășurarea activității sale, fiecare angajat al Institutului are următoarele obligații:

- să cunoască și să aplice corect prevederile/reglementările legale și procedurile interne ale Institutului.

- să se asigure că acțiunile întreprinse sunt înțelese corect.

- să își dezvolte cariera profesională.

- să conștientizeze, să protejeze și să promoveze imaginea și prestigiul Institutului.

CAPITOLUL 8.

CONFLICTUL DE INTERESE

Angajații trebuie să evite orice situație care implică sau poate genera conflicte între propriile interese și interesele Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer”. În orice situație, angajații care au relații de afaceri cu clienții, contractorii, furnizorii trebuie să acționeze numai în

interesul Institutului și să excludă orice fel de avantaje personale. Datoria, loialitatea și sarcinile de serviciu ale angajaților nu trebuie compromise în nici un fel de interese personale.

Angajații vor evita orice implicare directă sau indirectă – de exemplu prin membrii familiei (soț/soție sau copii aflați în întreținere) - în asocieri sau investiții care influențează sau pot influența deciziile individuale ale oricărui angajat, atunci când acestea acționează în interesul institutului.

Orice posibil conflict de interese trebuie declarat. În cazul în care un angajat este implicat într-un conflict de interese, conducerea Institutului trebuie să analizeze și să soluționeze situația împreună cu Comisia de etică și deontologie profesională. Aprobarea sau dezaprobarea situației analizate se va face pe baza unui document scris, înregistrat depus la Comisia de etică și deontologie profesională.

CAPITOLUL 9.

INFORMAȚII CU CARACTER CONFIDENȚIAL

Informațiile cu caracter confidențial sunt gestionate de către Institut prin proceduri interne specifice, care asigură accesul exclusiv al celor direct interesați și numai în scopuri profesionale.

Este interzis și considerat ilegal utilizarea informațiilor cu caracter confidențial în negocierea –directă sau indirectă – în cadrul diferitelor tranzacții/licitații/contracte.

Este interzis dezvăluirea informațiilor cu caracter confidențial unor terțe persoane, inclusiv membrilor familiei sau prietenilor.

Este interzis dezvăluirea, către alți angajați (care nu au voie să cunoască) sau către o terță parte, a informațiilor confidențiale ale Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer”, atât în timpul activității angajatului, cât și după încheierea acesteia.

Dezvăluirea, modificarea sau utilizarea și difuzarea abuzivă a informațiilor clasificate, cu caracter confidențial sau a informațiilor neclasificate dar cu acces foarte limitat pot cauza grave prejudicii Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer” și pot duce la sancționarea vinovaților.

CAPITOLUL 10.

DOCUMENTE DIN CADRUL INSTITUTULUI

Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer” și-a stabilit și menține un înalt standard de acuratețe în întocmirea documentelor, strategiilor, procedurilor, rapoartelor, pentru a se asigura că activele sale sunt protejate și utilizate în mod corespunzător.

Trebuie să se efectueze înregistrări corecte, exacte și în timp util ale documentelor emise, pentru evidențe și rapoarte, în conformitate cu prevederile postului și cu regulamentele și procedurile în vigoare ale Institutului.

Nu trebuie să se realizeze documentații care să fie contrare intereselor Institutului.

Trebuie să se păstreze documentațiile pentru a putea fi oferite auditorilor sau organelor de control, la solicitări.

Trebuie să se semneze numai acele documente care sunt verificate, corecte și adevărate.

CAPITOLUL 11.

PROTEJAREA BUNURILOR INSTITUTULUI

Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer” gestionează active în proprietatea publică a statului care sunt de importanță vitală pentru activitatea de cercetare în domeniul propriu de activitate.

Angajații au obligația să protejeze activele și resursele Institutului și să prevină deteriorarea, vandalizarea sau utilizarea incorectă a acestora.

Orice risipă, folosire incorectă, distrugere sau furt al proprietății Institutului, de care aveți cunoștință, trebuie comunicate fără întârziere superiorului direct.

La încetarea contractului individual de muncă, angajații au obligația de a returna ceea ce aparține de drept Institutului, și în primul rând documentele (inclusiv în format electronic) care reprezintă informații confidențiale sau drept de proprietate intelectuală.

Proprietatea intelectuală a Institutului va fi protejată de către angajații care o utilizează.

Este interzis discutarea de subiecte bazate pe informa ii confiden iale, proprietate a Institutului, cu furnizori/clienti/parteneri/membri de familie.

CAPITOLUL 12.

UTILIZAREA TEHNICII DE CALCUL IN CADRUL INSTITUTULUI

Hardware-ul, software-ul i datele înregistrate pe computere trebuie protejate împotriva distrugerii, furtului, manipularii neaten te, accesului neautorizat i dezvoltării de informa ii de inute de c tre Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer”.

Angaja ii sunt obliga i s respecte m surile de securitate specifice i vor permite controalele interne ale fiec rui sistem computerizat la care li s-a acordat acces.

Se va evita uzul personal sau în alte scopuri al hardware-ului sau software-ului de inute de Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer”.

Toate informa iile (inclusiv fi ierele personale) stocate în computerele proprietatea Institutului pot fi accesate/verificate de personalul cu atribu ii în acest sens.

Coresponden a cu colaboratorii/partenerii se va efectua prin intermediul adreselor de email alocate fiec arui angajat al Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer”.

Coresponden a referitoare la problemele de serviciu, care angajeaz Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer”, purtat prin intermediul adreselor de e-mail personale, va fi adus la cuno tin directorului general, conform procedurii interne.

CAPITOLUL 13.

PROTEC IA MEDIULUI ÎNCONJURATOR

Este obligatorie respectarea reglement rilor în vigoare privind protejarea mediului înconjurator.

Angaja ii Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer” trebuie s in cont de normele de protec ie a mediului atunci când aleg i implementeaza echipamente i tehnologii

specifice (acolo unde este fezabil din punct de vedere tehnic și economic), astfel încât să se asigure reducerea impactului de mediu în desfășurarea activităților și operațiunilor Institutului.

CAPITOLUL 14.

PROTEJAREA PERSONALULUI, RESPECTAREA SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII MUNCII

Conducerea Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer” are convingerea că aportul profesional al salariaților care lucrează într-un climat de corectitudine și încredere reciproc reprezintă cheia succesului oricărei activități.

Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer” respectă și protejează demnitatea angajaților și dreptul la viața privată, inclusiv al protecției și asigurării confidențialității anumitor date de natură personală. Angajații care, prin natura postului, dețin și utilizează astfel de date și informații vor asigura protecția acestora în conformitate cu procedurile interne în vigoare.

Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer” prețuiește și apără sănătatea și securitatea în muncă, asigură protecția la locul de muncă și respectă drepturile angajaților ca fiind elemente fundamentale ale dezvoltării și desfășurării profitabile a activității.

Relațiile de muncă sunt dezvoltate și gestionate astfel încât să asigure și să garanteze oportunități egale și să promoveze climatul necesar și propice pentru dezvoltarea personală a fiecărui angajat.

Personalul Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer” beneficiază de :

- condiții de muncă și de igienă care să-i protejeze sănătatea și integritatea fizică, dotări (materiale/echipamente/aparate etc.) care să-i permită îndeplinirea sarcinilor de serviciu în condiții normale și cu operativitate;

- programe și acțiuni de instruire și dezvoltare profesională și pregătire organizate sau facilitate de Institut;

- participarea la conferințe/simpozioane/ateliere de lucru în țară sau străinătate ;

- drepturile-reglementările recunoscute prin lege.

În cadrul Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer” mediul de muncă nu face nici un fel de discriminare legat de sex, religie, vârstă, etnie sau alți factori.

Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer” nu tolerează și va lua măsurile disciplinare împotriva oricărui fel de acțiuni de hărțuire sexuală, intimidare psihică, amenințări sau violență fizică.

Este interzisă deținerea de arme, droguri sau alte substanțe asemănătoare, de către angajații, în sediul Institutului.

Excepție fac situațiile prevăzute de lege pentru folosirea acelor medicamente din categoria celor menționate, numai pe bază de prescripție medicală.

Sunt interzise introducerea și consumarea băuturilor alcoolice în timpul orelor de program precum și prezentarea în stare de ebrietate la serviciu.

În interiorul Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer” este interzis fumatul în alte spații decât în cele special amenajate pentru fumat, conform prevederilor legale în vigoare.

CAPITOLUL 15.

RELĂȚIA CU COMUNITATEA ȘI COMUNICAREA CU EXTERIORUL

Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer” se obligă să contribuie la bunăstarea și creșterea economică a comunității în care acționează, prin furnizarea de servicii eficiente și avansate din punct de vedere științific.

Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer” menține relații de colaborare cu autoritățile locale, naționale și multinaționale pe bază de colaborare și transparență deplină și activă, care nu compromite independența și obiectivele economice ale Institutului și respectă principiile de comportament și valorile acestui Cod.

Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer” recunoaște rolul și răspunderea morală care îi revine privind contribuția sa la ridicarea nivelului calitativ al societății în cadrul creșterii și desfășurării activității și sprijinul organizarea și desfășurarea evenimentelor și manifestărilor cu caracter social și cultural.

În relațiile cu autoritățile, angajații institutului vor refuza orice posibile solicitări de intervenții sau sugestii de intermediere care ar putea afecta desfășurarea legală a unor activități

din cadrul Institutului, inclusiv pe cele făcute prin oferirea în schimb de avantaje necuvenite.

Comportamentul în relațiile cu societatea civilă se realizează sub semnul transparenței, al respectului și al grijii permanente pentru imaginea Institutului.

Informațiile oferite de Institut trebuie să fie complete din punct de vedere al conținutului, transparente, clare și exacte, redactate într-un mod ușor accesibil tuturor categoriilor de publicitate și partenerilor strategici ai Institutului, astfel încât să permit celor cărora le sunt adresate luarea unor decizii în deplină cunoștință de cauză.

CAPITOLUL 16.

TRANSPARENȚĂ ÎN ACTIVITATE

Institutul realizează Rapoarte anuale, Rapoarte financiare și Rapoarte privind rezultatele cercetării-dezvoltării aferente domeniului de activitate al Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer”.

În aceste documente, publicate anual, Institutul prezintă date generale și particulare despre rezultatele și activitățile sale și despre mediul în care aceasta își desfășoară activitatea.

Datele sunt consistente, corecte și conforme cu realitatea.

Rapoartele trebuie să fie diseminate corect și în timp util publicului.

CAPITOLUL 17.

ABATERI ȘI SANCȚIUNI

Conducerea Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer” poate să creeze grupuri de arbitri, formate din trei persoane cu aptitudini de negociator și/sau comisii de etică care să fie activate atunci când sunt semnalate cazuri de conduită în încălcare necorespunzătoare, nedovedită.

Conduita în încălcare necorespunzătoare se constată în două etape succesive, ancheta și investigația.

Comisia de ancheta și de investigație, formată din trei persoane, este numită prin decizie de conducerea Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer”.

Ancheta reprezintă prima etapă și are rolul de a constata faptele referitoare la conduita științific necorespunzătoare.

Ancheta se declanșează în urma unei sesizări și se desfășoară într-o perioadă relativă scurtă de timp, după informarea în scris a persoanei/persoanelor incriminate (e). Informarea trebuie să se refere la motivele incriminării și la documentele existente.

Pe durata anchetei trebuie să se asigure protecția incriminatului și a persoanei care a depus adevăratul.

Ancheta se încheie cu un raport al comisiei de anchetă, din care trebuie să rezulte dacă adevăratul are temei sau nu. Raportul se înaintează conducerii Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer”, care, pentru alegerea întemeiată, îl trimite comisiei de investigație, numită prin decizie a directorului general, pe baza propunerilor făcute de Comisia de etică și deontologie profesională.

În cazul alegărilor nedovedite, conducerea Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer” propune procedura de reconciliere a părților.

Investigația se declanșează pe baza raportului comisiei de anchetă, avizat de conducerea Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer”.

Pe durata investigației se realizează audieri, înregistrări de probe, etc.

Investigația se desfășoară asigurând protecția incriminatului și a persoanei care a depus adevăratul, urmărindu-se nealterarea încrederii în cercetarea științifică și protecția prestigiului Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer”.

Investigația se încheie cu un raport al comisiei de investigație, care se transmite conducerii Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer”. Pentru cazurile de conduită științific necorespunzătoare dovedite, Comisia de etică și deontologie profesională întocmește un raport, care trebuie să conțină recomandări și propuneri de sancționare.

Conducerea Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer” comunică incriminatului rezultatul investigației și sancțiunile propuse.

Prin prezentul Cod de etică, se reglementează următoarele:

(a) alegărilor privind abaterile de la buna conduită, sesizate în scris, pe bază de dovezi, de persoane sau instituții cunoscute, sunt adresate directorului prin înregistrarea la secretariatul institutului;

(b) perioada pentru parcurgerea etapelor de anchetă și de investigație nu trebuie să depășească 30 de zile calendaristice;

(c) grupurile de arbitri pe domenii de arbitraj se formează prin decizie a directorului la propunerea Comisiei de etică ;

(d) ancheta și investigația se desfășoară sub formă de interviu și cercetare documentară pe baza unor documente scrise;

(e) dreptul de audiere al inculpatului se asigură prin garantarea confidențialității informațiilor primite;

(f) hotărârile comisiilor de anchetă și investigație se iau cu majoritate de voturi;

(g) conflictul de interese la parcurgerea etapelor de anchetă și de investigație este eliminat prin numirea unor persoane care nu au nicio legătură cu cazul inculpat, pe baza unei declarații scrise pe propria răspundere;

(h) păstrarea documentelor și a rezultatelor anchetei și/sau investigației se face într-un dulap ce poate fi încuiat, la care are acces numai președintele Comisiei de etică .

Sancțiunile au rolul de a preveni cazurile de conduită etică necorespunzătoare, de a păstra prestigiul cercetării științifice și al unităților și instituțiilor de cercetare-dezvoltare.

Principalele sancțiuni sunt:

(a) îndepărtarea persoanei/persoanelor din echipa de realizare a proiectului;

(b) schimbarea responsabilului de proiect;

(c) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea regulilor de bună conduită etică ;

(d) muștrare scrisă ;

(e) retrogradare din funcție;

(f) suspendarea din funcție;

(g) concedierea;

(h) comunicarea rezultatelor investigației către organizații, instituții publice etc;

(i) interdicția de participare la competiția de obținere a finanțării temelor de cercetare;

(j) interdicția de a face parte din diverse comisii (de evaluare, de acordarea de fonduri etc.);

(k) obligația de a face publice (dar fără a afecta imaginea unității sau instituției de

cercetare-dezvoltare) corecțiile asupra rezultatelor obținute de cel incriminat;

Sancțiunile prevăzute în prezentul Cod nu absolvează pe cei vinovați de aplicarea altor reglementări juridice în vigoare.

CAPITOLUL 18.

DISPOZIȚII FINALE

Codul de etică va fi difuzat în toate compartimentele Institutului. Conducerea acestora va lua măsurile necesare pentru a se asigura că personalul din subordine cunoaște și respectă prevederile Codului.

Fiecare angajat are obligația să citească acest Cod de etică și să respecte regulamentele cuprinse în el.

Fiecare angajat trebuie să evite conflictele de interese și să raporteze orice încălcare descoperită, precum și să coopereze, în cazul unor potențiale investigații făcute de conducerea Institutului.

Fiecare angajat are obligația să întrebe superiorul direct ori de câte ori are nelămuriri în privința prevederilor acestui Cod.

În cazul unor abuzuri și încălcări ale prevederilor Codului de etică, Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer” va adopta măsuri disciplinare – față de cei responsabili de respectivele abateri, acolo unde se va considera necesar, pentru apărarea intereselor Institutului și în raport cu prevederile legislației și normelor în vigoare – măsuri ce pot ajunge până la desfacerea contractului de muncă.

Răspunderea disciplinară se stabilește potrivit prevederilor legale în vigoare.

Răspunderea disciplinară materială nu exclude răspunderea penală. În cazul în care se consideră că unele situații întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, Institutul de Antropologie “Francisc I. Rainer” va sesiza organele abilitate ale statului.

Prezentul Cod de etică intră în vigoare la data aprobării lui de către Consiliul de administrație al Institutului de Antropologie “Francisc I. Rainer”.